

Sygn. akt VI RCa 51/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Niewiadomska

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska

SO Waldemar Pałka (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **małoletnich B. S. i N. S.** reprezentowanych przez matkę **K. K.**

przeciwko **A. S. (1)**

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 20 listopada 2018 roku

sygn. akt III RC 522/18

I. Zmienia zaskarżony wyrok:

a. w punkcie I w ten sposób, że obniża ustalone tam alimenty do kwot po 800 zł (osiemset złotych) na każdego z małoletnich powodów;

b. w punkcie II w ten sposób, że obniża opłatę od zasądzonych alimentów do kwoty 960 zł (dziewięćset sześćdziesiąt złotych).

II. W pozostałej części apelację oddala.

III. Koszty procesu za instancję odwoławczą między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt VI RCa 51/19

UZASADNIENIE

K. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego A. S. (1) na rzecz małoletnich B. S. i N. S. alimentów w kwotach po 1000 złotych miesięcznie na każde z dzieci, łącznie 2000 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu podała, że zgodnie z postanowieniami ugody zawartej między stronami w 2015 roku ustalona została opieka naprzemienna nad małoletnimi dziećmi. Wskutek zawartej ugody dzieci przebywały i mieszkały jeden tydzień

u K. K., zaś następny u A. S. (1). Wyrokiem z dnia 12 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie uchylił obowiązek alimentacyjny K. K. zgodnie z żądaniem pozwu. W dniu 28 czerwca 2016 r. matka powodów wniosła o zmianę rozstrzygnięcia ugody z dnia 7 maja 2015 roku przez ustalenie przy matce miejsca pobytu małoletnich B. i N. S. Sąd Rejonowy w Olsztynie postanowieniem z dnia 2 listopada 2017 roku ustalił miejsce pobytu małoletnich dzieci w każdorazowym miejscu zamieszkania ich matki.

Od czasu zmiany rozstrzygnięcia w zakresie miejsca zamieszkania małoletnich powodów pozwany częściowo zaniechał pokrywania kosztów utrzymania dzieci, co spowodowało, że ciężar ich utrzymania ciąży głównie na niej. Pozwany zadeklarował się płacić na rzecz dzieci po 400 zł otych miesięcznie, łącznie 800 złotych. Jednak zarówno usprawiedliwione potrzeby powodów, jak i możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego znacznie przewyższają deklarowaną kwotę świadczeń alimentacyjnych.

Podana, że miesięczne chesne w szkole za B. wynosi 650 złotych, zaś za N. 450 złotych, dodatkowe zajęcia w szkole kosztują 100 złotych miesięcznie za każde dziecko ponadto powodowie korzystają z obiadów w stołówce szkolnej, których miesięczny koszt wynosi 171 złotych za B., za N. 140 złotych, regularnie uczęszczają na basen, za który opłata wynosi 200 złotych miesięcznie. Podniosła, że dzieci uczęszczają także na zajęcia nauki pływania z trenerem personalnym - koszt zajęć wynosi po 400 złotych miesięcznie. Małoletni jest też zawodnikiem (...) Klubu (...) (opłatę wynosi 100 złotych miesięcznie), ma także zajęcia językowe z (...), podobnie jak N.. Miesięczny koszt wynosi po 100 złotych. Wskazała, że ponosi liczne wydatki związane z dojazdem dzieci do szkoły i na zajęcia dodatkowe -miesięcznie na paliwo przeznacza ok. 300 złotych. Podana także, że za wyżywienie małoletniego płaci 300 złotych miesięcznie, za zakup ubrań 50 złotych, za opłatę roczną za bank komórek macierzystych – 50 złotych. Łącznie na utrzymanie małoletnich przeznacza po ok. 2200 złotych

Odnosnie wydatków na córkę wskazała, że N. uczęszcza na zajęcia (...), za które opłata wynosi 50 złotych. Ponadto na potrzeby małoletniej składają się: koszt wyżywienia ok. 300 złotych, zakup ubrań ok. 150 złotych, rozrywka k. 50 złotych, fryzjer ok. 20 złotych. N. wymaga zakupu specjalistycznych produktów leczniczych i kosmetycznych, co wynika z dolegliwości w postaci skóry atopowej. Miesięczny koszt leczenia wynosi ok. 100 złotych.

Pozwany A. S. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Argumentując swoje stanowisko podał, że żądana kwota alimentów jest wygórowana. Kwota 400 złotych na każde dziecko miesięcznie jest kwotą optymalną, a podane przez matkę koszty utrzymania małoletnich są zawyżone. Wskazał, że w ostatnich miesiącach dzieci nie uczęszczały na basen i język angielski. Podał, że oprócz kwoty 400 złotych, którą przekazuje dobrowolnie, ponosi koszty pobytu dzieci u niego, w tym koszty wyżywienia, odzieży, rozrywek czy zakupu rowerów. Matka dzieci utrudniała mu kontakt z synem w ostatnim czasie. Dodał, że nieprawdą jest, iż zarabia 10000 złotych miesięcznie. Boryka się z trudnościami finansowymi, w przeciwieństwie do byłej żony, która prowadzi lodziarnię oraz zamierza otworzyć restaurację.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 20 listopada 2018 roku zasądził od pozwanego A. S. (1) na rzecz małoletnich powodów B. S. i N. S. alimenty w kwotach po 1000 złotych miesięcznie na rzecz każdego z dzieci nich,

Sąd ten ustalił, że B. S., ur. (...) i N. S., ur. (...)oku są dziećmi pochodzącym ze związku małżeńskiego K. K. i A. S. (1).

Wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2013 roku w sprawie Sąd Okręgowy w Olsztynie orzekł rozwód małżonków K. i A. S. (1), zobowiązując obie strony do ponoszenia kosztów wychowania i utrzymania małoletnich B. i N. z tego tytułu zasądził od K. K. na rzecz dzieci alimenty w kwocie po 1000 złotych miesięcznie na każde dziecko.

W dniu 7 maja 2015 roku przed Sądem Rejonowym w Olsztynie strony zawarły ugodę, zgodnie z którą ustaliły pieczę naprzemienną nad małoletnimi. Małoletnie dzieci przebywały i mieszkały jeden tydzień u matki, a kolejny u ojca. W czasie pobytu dzieci u każdego z rodziców, strony ponosiły koszty ich utrzymania. K. K. wystąpiła z pozwem o uchylenie orzeczenia w części dotyczącej zasądzenia od niej na rzecz małoletnich alimentów w kwocie po 1000 złotych miesięcznie. Wyrokiem z dna 12 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie uchylił obowiązek alimentacyjny K. K..

Postanowieniem z dnia 2 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie ustalił miejsce zamieszkania małoletnich dzieci w każdorazowym miejscu zamieszkania ich matki K. K..

Przed Sądem Rejonowym w Olsztynie toczy się obecnie postępowanie w sprawie o sygn. akt III Nsm 804/18 w przedmiocie zmiany kontaktów z małoletnim.

Aktualnie dzieci mieszkają z matką. Dzieci uczęszczają do Szkoły Podstawowej nr (...) w O.. Miesięczne czesne za B. wynosi 650 złotych, zaś za N. 450 złotych. Matka poniosła koszty wyprawki szkolnej, które określiła na kwotę 1000 złotych na każde dziecko. W tych wydatkach mieści się darowizna na książki do biblioteki (102 złotych), opłata za zajęcia (...) (50 złotych), opłaty za warsztaty czy bilety na rewię na lodzie. Powodowie korzystali do września 2018 roku z obiadów w stołówce szkolnej, których miesięczny koszt wynosił 171 złotych za B., za N. 140 złotych. Obecnie dzieci jedzą obiady w restauracji prowadzonej przez teściową ich matki. Małoletni regularnie uczęszczali na basen do A.. Aktualnie zajęcia nie są kontynuowane. B. nie chodzi już także do klubu (...). Małoletnia N. z kolei nie uczestniczy już w zajęciach z (...). Aktualnie N. bierze udział w zajęciach (...)Rodzeństwo kontynuuje naukę języka (...)Zajęcia odbywają się raz w tygodniu. Godzina lekcji kosztuje 45 złotych

Małoletni od nowego roku szkolnego rozpoczęli naukę gry (...). Opłata wynosi 100 złotych miesięcznie od dziecka. Dodatkowo B. uczęszcza na nieodpłatne zajęcia z podnoszenia ciężarów u dziadka, który jest trenerem. N. ma dodatkowo(...)

Powodowie korzystają z wizyt u logopedy. Zajęcia z logopedą kosztują 150 złotych raz na dwa tygodnie. Dzieci są pod opieką poradni ortodontycznej. Wizyta u ortodonta jednego dziecka wynosi 200 złotych raz na dwa miesiące. Małoletnia nosi aparat ortodontyczny. Koszt zakupu aparatu wyniósł 550 złotych. Koszt jednej wizyty u dentysty to kwota 150-200 złotych. B. chodzi także na odpłatne zajęcia z pedagogiem – koszt jednego spotkania to 45 złotych, zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu.

K. K. poniosła także opłatę abonamentowa 528,90 złotychw (...) Banku (...).

Rodzina korzysta z prywatnej opieki lekarza rodzinnego A. G..

Małoletni B. ma zaburzenia (...), zaburzoną(...), ma problemy z (...), ma problemy (...). Matka chciałaby zapisać syna na kurs nauki szybkiego czytania. N. ma predyspozycje do gry w tenisa, dlatego K. K. chciałaby zapisać ją na lekcje indywidualne. Zajęcia miałyby się odbywać trzy razy w tygodniu. Koszt zajęć wyniósłby 600 złotych. Dodatkowo zajęcia małoletnich poza opłatą stałą wymagają zakupu specjalistycznego obuwia, stroju, przyborów, sprzętu sportowego. Rakieta do tenisa kosztuje ok. 350 złotych.

Małoletni utrzymują kontakt z ojcem. Jednakże aktualnie w weekendy kontakty odbywają się wyłącznie z córką. B. nie chce widywać się z ojcem. Rodzice zainicjowali spotkania z psychologiem, ale małoletni w dalszym ciągu odmawia kontaktów z pozwanym.

K. K. aktualnie przebywa na zwolnieniu. Poza powodami ma jeszcze dwójkę dzieci z obecnego małżeństwa: N. w wieku(...)A.. Rodzina utrzymuje się z emerytury T. K. w wysokości 4500 złotych. W ostatnim czasie matka małoletnich pomagała teściowej w założeniu i prowadzeniu spółki z o.o. w ramach nowo otwartej restauracji w O. na ul. (...). K. K. ma w spółce 5% udziałów. Liczy, że po powrocie ze zwolnienia teściowa ją zatrudni. Rodzina otrzymuje świadczenie wychowawcze w ramach Programu 500 + na trójkę dzieci.

Przedstawicielka ustawowa od stycznia do września 2018 roku nie otrzymywała zasiłku macierzyńskiego, w związku z wszczęciem przeciwko niej postępowania przez (...) w O.. Wyrokiem z dnia 8 października 2018 roku Sąd Rejonowy w Olsztynie w sprawie z odwołania K. K. od decyzji (...)w O. Oddział w O. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał (...)Oddział w O. do wypłaty odwołującej zasiłku macierzyńskiego przyznanego w decyzji na okres od 1 lutego 2018 r. do dnia 13 września 2018 r. Wyrokiem z dnia 24 maja 2018 r. w sprawie o sygn. akt IV U 1738/17 Sąd Okręgowy w Olsztynie na skutek odwołania K. K. oddalił to odwołanie.

K. K. oceniła, że na utrzymanie domu rodzina wydaje miesięcznie 10000 złotych. Kwota ta obejmuje także ratę kredytu w wysokości 6000 zł. Rachunki za dom opłaca mąż K. K.. Poza domem położonym przy ul. (...) dysponuje udziałem w nieruchomości przy ul. (...) w O., w którym wraz z mężem zamierza otworzyć ośrodek (...). Adaptacją budynku zajmuje się spółka jej męża - P. w której K. K. również jest udziałowcem. Wysokość jej udziału wynosi 5%.

Małżonkowie utracili znaczną część dochodów w związku z pozbawieniem Stowarzyszenia (...) dotacji. W czasie, gdy stowarzyszenie funkcjonowało, K. K. zarabiała ok. 20.000 złotych, zaś jej mąż ok. 10.000 złotych.

K. K. jest udziałowcem w spółce (...), która jest w stanie upadłości. Jest również w zarządach fundacji (...) oraz w zarządzie Instytutu (...). W 2017r. K. K. osiągnęła przychód w wysokości 717.780,09 złotych, zaś dochód w wysokości 715.666,37 złotych.

A. S. (1) mieszka nadal w O.. Poza powodami ma na utrzymaniu (...) dziecko z obecnego związku. Pozwany od 2014 roku prowadzi działalność gospodarczą w branży (...) - pozyskuje zlecenia i poszukuje podwykonawców. Nie zatrudnia pracowników. W ostatnim czasie pozwany wziął w leasing samochód marki V. (...) rok produkcji (...) Miesięczna rata wynosi 1400 złotych. Firma pozwanego ma siedzibę w miejscu zamieszkania pozwanego, mimo że A. S. (1) wynajmuje lokal na ul. (...) w O. i opłaca za niego czynsz. W zeznaniu podatkowym za 2017 roku wykazał, że osiągnął przychód w wysokości 233.085,80 złotych, z czego koszty jego uzyskania wyniosły 170.566,58 złotych, a dochód 62.519,22 zł. Za wrzesień 2018 r. wykazał przychód w kwocie 1282,66 złotych, a koszty uzyskania w kwocie 48.267,46 złotych. Mieszkanie, w którym mieszka pozwany z obecną partnerką A. B. i dzieckiem, należy także do byłej żony. K. S. (1) ma (...) lata. Pozwany spłaca raty kredytu za dom w kwocie po 1200 złotych miesięcznie. Ma debet na rachunku oszczędnościowym. Za media miesięcznie płaci ok. 400-600 złotych. Jest właścicielem - wraz z K. K. - działki w S., która również jest obciążona hipoteką. Rata wynosi 400 złotych. Poza nieruchomością przy ul. (...) pozwany z byłą żoną mają mieszkanie o pow. 21 m⁽²⁾ na ul. (...), które aktualnie jest wynajmowane za kwotę 600 złotych miesięcznie. Dochody z wynajmu pobiera pozwany. A. S. (2) jest również współwłaścicielem (wraz z K. S. (2)) działki położonej w N. - ok. 10 arów oraz w K. - ok. 40 arów. Na działce w S. rozpoczęta jest budowa domu. Poza wskazanymi nieruchomościami pozwany jest właścicielem samochodu matki V. (...) rocznik (...), na zakup którego zaciągnął kredyt. Miesięczna rata wynosi po 300 złotych. Partnerka pozwanego jest zatrudniona na okres próbny w U., gdzie zarabia najniższą krajową.

Obecnie toczy się postępowanie o podział majątku wspólnego, w którym zapadło nieprawomocne postanowienie wstępne, w którym Sąd Rejonowy w Olsztynie ustalił, że umowa podziału majątku wspólnego zawarta pomiędzy K. K. a A. S. (1) w dniu 6 sierpnia 2013 roku przed notariuszem E. M. jest nieważna.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał, że powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

Dotychczas małoletni żyli na wysokim poziomie, znacznie odbiegającym od poziomu życia przeciętnego dziecka w ich wieku. Powodowie chodzą do prywatnej szkoły. Samo chesne za dwoje dzieci wynosi 1100 złotych miesięcznie. Dodatkowo dzieci korzystały i korzystają z różnych odpłatnych zajęć. Bez wątplenia małoletni przyzwyczajeni są do poziomu życia, jaki wiodą ich rodzice - zarówno K. K. jak i A. S. (1). Dotychczas sytuacja majątkowa matki powodów była bardzo dobra. Aktualnie K. K. nie pracuje, ale pozostaje udziałowcem w kilku spółkach, ma szansę na podjęcie pracy w spółce teściowej.

Sąd uznał, że dochodzone przez nią kwoty tytułem alimentów nie są wygórowane. Za samo chesne w szkole małoletniego B., jego zajęcia z (...) i (...) matka małoletniego musi zapłacić ponad 1100 złotych. Do wydatków związanych z utrzymaniem syna doliczyć należy koszty zakupu żywności, kosmetyków, ubrań, wizyt lekarskich (ortopeda, logopeda, dentysta), a także inne uzasadnione wydatki - w tym dojazdy do szkoły czy zapewnienie rozrywki. Podobnie znaczne wydatki K. K. ponosi na córkę - chesne jest wprawdzie niższe, ale N. korzysta dodatkowo choćby z opieki ortodonta (200 zł raz na dwa miesiące).

Pozwany natomiast, wbrew jego twierdzeniom, nie jest w tak złej sytuacji majątkowej, jak stara się przedstawić. Od wielu lat prowadzi prężnie działającą działalność gospodarczą a poziom jego życia i status rodziny świadczy o dobrej kondycji finansowej. Pozwany przedłożył zeznanie podatkowe, z którego wynika, że jego działalność gospodarcza przyniosła mu w 2017 roku ponad 62.000 złotych dochodu (uśredniając ok. 5.160 złotych miesięcznie). Nawet gdyby założyć, że pozwany faktycznie średnio miesięcznie osiąga dochody w tej wysokości zasądzone alimenty w łącznej kwocie 2000 zł leżą w granicach wskazanych możliwości zarobkowych. W ocenie Sądu należy jednak zwrócić uwagę na przychody pozwanego, które były niemal cztery razy wyższe od czystego dochodu. Te wartości świadczą o faktycznych możliwościach zarobkowych pozwanego i ukazują prawdziwy zakres dzielności pozwanego.

W przeciwieństwie do okresu, kiedy dzieci przebywały z ojcem, ich kontakt z ojcem obecnie nie jest tak intensywny jak z matką w czasie, gdy przebywały u niego. O ile pozwany systematycznie widuje się z małoletnią w weekendy i wówczas ponosi koszty jej utrzymania, o tyle z synem kontakty zostały ograniczone.

Pozwany nadal dysponuje większością majątku wspólnego stron z czasu trwania małżeństwa. Pozwany korzysta z majątku i z tego tytułu nie przekazuje matce powodów żadnych dochodów, m. in. mieszka z partnerką w nieruchomości przy ul. (...) i pobiera czynsz z najmu kawalerki.

Pozwany nie przedłożył żadnych w zasadzie dokumentów potwierdzających jego twierdzenia w zakresie trudnej sytuacji majątkowej, a zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Od powyższego orzeczenia apelację wywiódł pozwany, zaskarżając go w części tj. co do alimentów ponad kwotę 600 złotych miesięcznie na rzecz każdego z powodów tj. łącznie ponad 1200 złotych miesięcznie.

Orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego mającą wpływ na treść wyroku tj.:

- art. 217 k.p.c., polegające na zaniechaniu istotnych ustaleń faktycznych dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie dochodów i możliwości finansowych matki mał. powodów, porównania ich z aktualnymi dochodami pozwanego w celu prawidłowego ustalenia jego możliwości finansowania potrzeb mało dzieci na poziomie wydatków ich matki;

- art. 328 § 2 k.p.c. polegające na zaniechaniu sumarycznego ustalenia kosztu utrzymania mało powodów na podstawie wydatków deklarowanych przez ich matkę jako podstawy do wyliczenia udziału pozwanego w ich partytacji;

2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 135 § 1 k.r.o. przez ustalenie wysokości alimentów ponad usprawiedliwione potrzeby małoletnich i możliwości zarobkowe pozwanego;

3. naruszenie prawa procesowego w zakresie wysokości obciążenia pozwanego kosztami sądowymi i procesowymi na rzecz matki mało powodów.

W oparciu o powyższe wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w I przez zasądzenie od pozwanego alimentów na rzecz mał. powodów w kwocie po 600 złotych na każdego z nich

2. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie kosztów sądowych i kosztów procesu w pkt II i III wyroku przez uwzględnienie uznania powództwa przez pozwanego co do kwoty 800 złotych miesięcznie i przez to zmiarkowanie tych kosztów.

W uzasadnieniu wskazał, że matka małoletnich powodów nie załączyła żadnych dokumentów dotyczących uzyskiwanych dochodów lub strat z

tytułu udziałów w spółkach i działalnościach gospodarczych. Przesłuchana w charakterze strony również nie udzieliła tego typu informacji, których Sąd I instancji również nie dociekał. Jedyną konkretną informacją dotyczącą sytuacji materialnej było oświadczenie pełnomocnika, że powódka nie uzyskuje żadnych dochodów i toczy spór z (...) o należne jej świadczenia w związku z urodzeniem dwójki dzieci. Sad również nie ustalił jego aktualnej sytuacji materialnej.

Sąd I instancji skoncentrował się wyłącznie na ocenie możliwości zarobkowych pozwanego zarzucając mu, że zgodnie z art. 6 k.c. był zobowiązany do udowodnienia tej okoliczności. Tej reguły w przypadku matki mało powodów nie zastosował.

W swoich rozważaniach na temat możliwości zarobkowych pozwanego Sąd I instancji przyjął, że jego sytuacja finansowa przy dochodach z lat ubiegłych i choćby tylko z racji posiadanego majątku w tym wynajmu mieszkania, za 600 złotych pozwala na obciążenie go alimentami po 1000 złotych. miesięcznie, ponieważ małoletni powodowie są przyzwyczajeni do wysokiej stopy życiowej. Przy czym w tych ustaleniach nie rozważył Sąd, że kwotę 2000złotych alimentów matka mało powodów płaciła przy osiągniętych dochodach według jej deklaracji 20.000 złotych

Pozwany w związku z tym utrzymywał dzieci na dobrym poziomie ale nie na poziomie uzyskiwanych dochodów przez obojga rodziców, które należy określić w naszych warunkach jako znaczny stopień zamożności. Obecnie zaś Sąd ustalił taką samą wysokość alimentów nie przyjmując do wiadomości aktualnych trudności w prowadzeniu własnej działalności /w przypadku matki powodów uznał tą okoliczność w pełni za usprawiedliwioną na podstawie tylko jej oświadczeń/.

Sąd nie dokonał żadnych kwotowych ustaleń co do możliwości majątkowych matki małoletnich poza emeryturą jej męża w kwocie 4500 złotych. Nie dokonał również żadnych ustaleń w zakresie wysokości miesięcznych kosztów ponoszonych przez matkę na utrzymanie mał. powodów, w związku, z czym trudno wydedukować, czy pozwany jest obciążony 1/2 tych kosztów, 1/3, czy 1/4.

Wobec powyższego Sąd I instancji z naruszeniem art. art. 135 § 1 k.r.o. ustalił wysokość alimentów obciążających pozwanego tj. nieadekwatnie do jego możliwości zarobkowych. W konsekwencji obarczył go najbardziej kosztownym elementem w utrzymaniu mał. powodów tj. opłatą za czesne w prywatnej szkole, zwiększonym jeszcze o 900 zł. na inne cele.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

W myśl art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przesłanką obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka jest niezdolność dziecka do samodzielnego utrzymania się. Obowiązek ten ciąży na obojgu rodzicach. Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w tezie IV wytycznych w zakresie wykładni prawa i praktyki sądowej w sprawach o alimenty dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r. III CZP 91/86)

W toku postępowania apelacyjnego Sąd dopuścił dowody z dokumentów przedłożonych przez pełnomocnika pozwanego: zeznania podatkowego pozwanego za 2018 r. (k. 276-279), decyzji (k. 280), postanowienia (k. 281), wydruku k. (k. 282).

Powyższe dowody w postaci dokumentów Sąd uwzględnił w całości. Pochodzą one od uprawnionych organów, a żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości, dlatego dano im wiarę.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że od czasu kiedy Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem rozwodowym ustalił miejsce pobytu małoletnich dzieci stron przy ojcu i zasądził alimenty na małoletnie od matki w wysokości po 1000 złotych miesięcznie na każde zaszły bardzo duże zmiany.

W czasie rozwodu między stronami istniało porozumienie odnośnie sprawowaniem opieki nad małoletnimi dziećmi i lożeniem na ich utrzymanie. Dlatego też możliwe było zasądzenie alimentów od matki na dzieci w takiej wysokości. Później relacje między małżonkami zaczęły się psuć. Zaistniał konflikt dotyczący podziału majątku wspólnego, który nie został zakończony do dziś, powstał konflikt odnośnie miejsca pobytu dzieci oraz wobec A. S. (1) prowadzone było postępowanie karne, w którym pokrzywdzoną była matka małoletnich powodów. Obecnie strony są skonfliktowane na każdym polu i nie są w stanie dojść do porozumienia nawet w kwestii lożenia na usprawiedliwione potrzeby małoletnich dzieci stron.

Istotnej zmianie uległa także sytuacja materialna stron. Przede wszystkim wcześniej matka małoletnich powodów była osobą majątną, deklarowała dochody na poziomie 20000 złotych miesięcznie. Aktualnie jej sytuacja uległa wyraźnemu pogorszeniu. Strona powodowa starała się wykazać, że matka powodów nie ma aktualnie żadnych dochodów, co jednak nie jest zgodne z prawdą. Przede wszystkim matka małoletnich powodów zapewne otrzyma świadczenie z (...) za okres, kiedy była w ciąży. Obecnie K. K. pozostaje w sporze z (...), jednak spór ten nie dotyczy samej zasady przyznania świadczenia lecz jego wysokości.

Pogorszeniu uległa również sytuacja materialna pozwanego. Prowadzona przez niego działalność nie przynosi już tak wysokich dochodów, a w ostatnim okresie pozwany wykazywał wręcz straty. Wobec A. S. (1) zapadł wyrok karny, którym został skazany na grzywnę w łącznej wysokości (...) złotych i zobowiązano go do zapłaty zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonych w wysokości łącznej (...) złotych oraz obciążono kosztami postępowania. Podkreślić należy, że to postępowanie karne było skutkiem konfliktu stron, a do jego wszczęcia konieczny był wniosek pokrzywdzonych. Ponadto obecnie pozwany ma dziecko z nowego związku, które pozostaje na jego utrzymaniu. Wszystkie te okoliczności powodują, że możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego uległy istotnemu obniżeniu, są na pewno znacząco niższe niż starała się to wykazać strona powodowa.

Powyższe okoliczności muszą wpływać na ocenę możliwości majątkowych i zarobkowych i w konsekwencji przekładających się na jego możliwości zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów. Z jednej strony prawdą jest, że dzieci zostały przyzwyczajone przez swoich rodziców do bardzo wysokiego poziomu życia. Z drugiej jednak strony obecnie standard życia rodziców niewątpliwie uległ obniżeniu i musi mieć to wpływ na standard życia małoletnich.

Niewątpliwie matka małoletnich powodów chciałaby zapewnić dzieciom standard życia na dotychczasowym poziomie, jednak jak wynika to z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obecnie nie jest to możliwe. Przedstawicielka ustawowa powinna ograniczyć wydatki na dzieci, lub też jeżeli stać ją na to, ponosić je we własnym zakresie. Dotyczy to przede wszystkim wydatków na zajęcia dodatkowe dzieci. Matka powodów nie może wymagać od pozwanego, że będzie on ponosił koszty daleko wykraczające poza standardowe, w aktualnej sytuacji materialnej rodziców, potrzeby dzieci.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że wysokość alimentów zasądzonych na małoletnich powodów przez Sąd I instancji jest zbyt wysoka i winna ulec obniżeniu

Sąd uznał, że pozwany A. S. (1) jest w stanie płacić alimenty w wysokości po 800 złotych miesięcznie na każde dziecko, łącznie 1600 złotych miesięcznie. Podkreślić należy, iż przy ustalaniu wysokości alimentów Sąd bierze pod uwagę aktualne możliwości zarobkowe zobowiązanego. Jak wykazano powyżej sytuacja materialna obojgu rodziców uległa pogorszeniu. Dlatego też nie można – jak chciałaby tego strona powodowa – wprost odnosić wysokości aktualnie ustalanych alimentów od pozwanego na rzecz dzieci do wysokości alimentów ustalanych w wyroku rozwodowym od matki na rzecz małoletnich.

Zasądzona od pozwanego tytułem alimentów kwota łączna 1600 złotych wraz ze środkami gwarantowanymi małoletnim przez ich matkę powinna zaspokoić ich usprawiedliwione, a nie wszystkie rzeczywiście ponoszone koszty na rzecz dzieci.

Z uwagi na powyższe Sąd, na mocy powołanych wyżej przepisów oraz na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł jak w punkcie Ia wyroku zmieniając zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że zasądzone tam alimenty obniżył do kwoty po 800 złotych miesięcznie na każdego z małoletnich powodów.

Ponadto Sąd w punkcie I b zmienił zaskarżony wyrok w zakresie kosztów w ten sposób, że obniżył opłatę od zasądzonych alimentów do kwoty 960 złotych. Zmiana ta była konsekwencją zmiany wysokości alimentów.

W pozostałym zakresie, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację pozwanego oddalono.

O kosztach postępowania za II instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., znosząc je wzajemnie między stronami.